

Nr 121.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar om anslag för budgetåret 1954/55 till statens priskontrollnämnd jämte i ämnet väckta motioner.

(1:a avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under tionde huvudtiteln (punkterna 94 och 95, s. 162—164 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 4 januari 1954) föreslagit riksdagen att för budgetåret 1954/55 anvisa dels till Statens priskontrollnämnd: Avlöningar ett förslagsanslag av 1 340 000 kronor och dels till Statens priskontrollnämnd: Omkostnader ett förslagsanslag av 360 000 kronor.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Ohlon m. fl.* (I: 182) och den andra inom andra kammaren av herr *Kollberg m. fl.* (II: 250), i vilka hemställts, att riksdagen måtte besluta att uppdraga åt Kungl. Maj:t att snarast avveckla statens priskontrollnämnd samt att under tionde huvudtiteln för budgetåret 1954/55 anvisa till Statens priskontrollnämnd: Avlöningar ett förslagsanslag av 335 000 kronor och till Statens priskontrollnämnd: Omkostnader ett förslagsanslag av 90 000 kronor.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden, hänvisas till motionen II: 250.

Statens priskontrollnämnd: Avlöningar.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 1 865 000 kronor.

Den direkta priskontrollen har nu i betydande utsträckning avvecklats. I enlighet med den 5 juni 1953 utfärdade direktiv för den prisreglerande verksamheten har priskontrollnämndens verksamhet i ökad omfattning koncentrerats inriktas på prisövervakning. Då man, framhåller departementschefen, överväger frågan om behovet av fortsatt priskontroll nästa budgetår, måste hänsyn tagas till i vad mån den nytillkomna lagen om motverkande i vissa fall av konkurrensbegränsning inom näringslivet kan tänkas onödiggöra prisreglerande verksamhet. Detta kan emellertid icke bedömas förrän efter en tids erfarenhet. Med hänsyn härtill anser departementschefen det icke kunna ifrågakomma att nu genomföra en avveckling av priskontrollnämndens verksamhet.

På grund av den prisreglerande verksamhetens ändrade inriktning har priskontrollnämndens organisation väsentligt nedskurits. Den av nämnden övervägda byråförändringen har nu genomförts. Före innevarande budgetårs utgång beräknas personalen kunna minskas ytterligare. Departementschefen vill också erinra om att han i statsverkspropositionen förordat att byrån Aktiv hushållning sammanslås med Hemmens forskningsinstitut. Med hänsyn till ovissheten i vilken omfattning nämndens verksamhet kommer att behöva bedrivas budgetåret 1954/55 är det förenat med stora svårigheter att nu beräkna nämndens medelsbehov under nämnda budgetår. Med beaktande av angivna personalminskningar och under förutsättning att byrån Aktiv hushållning sammanslås med Hemmens forskningsinstitut har nämnden räknat med att medelsbehovet för avlöningar kan sänkas med 525 000 kronor. Mot denna beräkning har departementschefen ej någon erinran. Anslaget skulle sålunda för nästa budgetår upptagas till 1 340 000 kronor.

Statens priskontrollnämnd: Omkostnader.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 600 000 kronor.

Vid beräkningen av utgifterna under omkostnadsanslaget utgår departementschefen i huvudsak från belastningen under första halvåret 1953. Då departementschefen förordat att byrån Aktiv hushållning sammanslås med Hemmens forskningsinstitut och är beredd godtaga de av priskontrollnämnden under dylik förutsättning gjorda utgiftsberäkningarna, tillstyrker departementschefen att anslaget för nästa budgetår uppföres med 360 000 kronor.

Utskottet.

Riksdagen har numera bifallit Kungl. Maj:ts proposition nr 120 med förslag till lag om fortsatt giltighet av prisregleringslagen den 30 juni 1947 (nr 303). Beslutet i fråga innebär, att lagens giltighetstid skall ytterligare förlängas ett år eller till och med den 30 juni 1955. Till följd härav avstyrkas de i nu föreliggande ärende väckta motionerna. Utskottet vill i anslutning härtill erinra om att riksdagen i samband med behandlingen av förenämnda proposition beslutat att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att behovet av en fortsatt statlig priskontroll och grunderna för den priskontrollerande verksamhet, som kan befinnas erforderlig, förutsättningslöst utredes samt att de förslag, som därav må föranledas, framläggas för riksdagen.

Under erinran om att riksdagen numera beslutat, att byrån Aktiv hushållning inom statens priskontrollnämnd skall sammanslås med Hemmens forskningsinstitut, har utskottet icke funnit något vara att invända mot departementschefens beräkning av priskontrollnämndens avlönings- och omkostnadsanslag för nästa budgetår, innebärande minskningar med respektive 525 000 kronor och 240 000 kronor.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 182 och II: 250, för budgetåret 1954/55 under tionde huvudtiteln anvisa

a) till *Statens priskontrollnämnd: Avlöningar* ett förslagsanslag av 1 340 000 kronor;

b) till *Statens priskontrollnämnd: Omkostnader* ett förslagsanslag av 360 000 kronor.

Stockholm den 11 maj 1954.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet ha närvarit

från första kammaren: herrar Gustaf Karlsson, Iwar Anderson, Näs-gård, Leander, Gillström, Näsström, Pålsson, Hesselbom, Einar Persson, Birger Andersson, Edvin Thun, Sunne, Lundgren och Lundström; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Ward, Bergström, Andersson i Malmö, Ståhl, Lindholm, Åkerström, Thapper, Wedén, Onsjö, Birke, Gustafsson i Skellefteå, Karlsson i Olofström, Löfroth och Svensson i Stenkyrka.

Reservation

av herrar *Sunne, Lundgren, Lundström, Skoglund* i Doverstorp, *Ståhl, Wedén, Birke, Gustafsson* i Skellefteå och *Löfroth*, vilka ansett, att utskottet bort med bifall till motionerna I: 182 och II: 250 föreslå, att statens priskontrollnämnds verksamhet under nästa budgetår begränsas inom ramen av ett avlöningsanslag av 335 000 kronor och ett omkostnadsanslag av 90 000 kronor och att därför utskottet bort hemställa,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 182 och II: 250, för budgetåret 1954/55 under tionde huvudtiteln anvisa

a) till *Statens priskontrollnämnd: Avlöningar* ett förslagsanslag av 335 000 kronor;

b) till *Statens priskontrollnämnd: Omkostnader* ett förslagsanslag av 90 000 kronor.